

son ledde de fyra dubbellektionerna, som kursen omfattade. Mässbokens två delar utgjorde utgångspunkten för sångstudiet.

Deltagarna hade all anledning att känna sig tacksamma för vad de här inhämtade av en kunskapsrik lärare. Deras tack frambars av kyrkoherde Sven Wretblad i Botkyrka.

Tradition: Den 8 juni företogs den sedvanliga vårutflykten, denna gång med kyrkorna omkring Enköping som mål. Det blev ett lärorikt studium av helgedomarna i Litslena, Härkeberga, Svinnegarn, Teda, Kungs-Husby och Veckholm. Komminister Ragnar Stenberg var konsthistorisk ciceron, och

direktör Waldemar Ahlen demonstrerade orglarna.

Årsmötet hölls i samband med middag i Enköpings stadshotell. Årsberättelsen föredrogs och lades med godkännande till handlingarna.

Styrelsen beviljades full och tacksam ansvarsfrihet för år 1949. Styrelsen omvaldes. Så avslutades årsmötet av ordföranden, direktör Waldemar Ahlén, och hemresan anträdades. En god tradition hade berikats med ännu ett minne.

Stockholm den 31 december 1950.

Karl Erik Fridblom
sekr.

Recensioner.

Ingvar Sahlin: Vår Herres kantor. En Bach-bok. 282 s. Diakonistyrelsens förlag. Hft 9: 50.

Alldeles lagom till dagen för tvåhundraårsminnet av Johann Sebastian Bachs död, förelåg en populärt hållen, översiktlig och utförlig Bachbok. Ingvar Sahlin, dess författare har alla förutsättningar för att väl rykta värvet att presentera Bach för vår samtid. Han har synbarligen omsorgsfullt tillgodogjort sig litteraturen om Bach, som nu börjar bli ganska omfattande, han har grundligt studerat Bachs egna verk och kan därför tala av egen erfarenhet både som Bach-lyssnare och Bach-tolkare. Detta ger hans bok ett särskilt värde, inte minst för den som själv vill försöka sig på att förstå och tolka Thomas-kantorn. Sahlin har också den teologiska skolning som behöves för att kunna följa Bach då han med sin musik försöker tolka bibelordet. Man får en livlig förnimmelse både av Bachs storhet och hans be-

gränsning. Sahlin hör lyckligtvis inte till de Bach-fantaster som icke kunna se fläckar i solen.

För studiecirkel i musik borde boken vara idealisk och för gemene man till stor nytta och hjälp.

A. A.

Albert Schweitzer: Vördnad för livet. Urval ur Albert Schweitzers skrifter redigerat av Rudolf Grabs. Diakonistyrelsens förlag 1950, 326 s. Hft. 11: 50.

Givetvis kommer också denna bok, föranledd närmast av Albert Schweitzers nyss timade 75-årsdag, att föra in på dennes betydelse för Bachrenässansen. Fråga är om icke detta kapitel utgör bokens bästa, vid sidan om de kapitel som tala om missionären. Säkerligen med all rätt har som rubrik över Schweitzers hela musikaliska uppfostrargärning satts: I

Bachs tjänst. Icke minst Schweitzers energiska arbete i fråga om att rädda och förnya orgelklangen kan det sägas att det stått i Bachs tjänst.

Tyvärr kan det knappast sägas att den tyske introduktören gjort Schweitzer en tjänst. Man kan falla i förundran över åtskilligt, t. ex. inför karaktäristiken av Schweitzers religiositet (s. 18): »Den är etisk handlingsmystik i förening med en metafysisk agnosticism». I varje fall kan detta knappast ligga i linje med Schweitzers egna ord (s. 106), där han skildrar huru han lärde sig att »eftersträva ett klart och enkelt uttryckssätt även när jag skrev på tyska.»

A. Adell.

Ragnar Stenberg, Kyrka och Kyrkoskrud. Diakonistyrelsen 1950. Kr. 17: 50.

Begreppen kyrka och kyrkoskrud är här fattade som i Laurentius Petris kyrkoordning. Författaren redogör för kyrkobyggnadens och inventariernas historia från äldsta tider till våra dagar. Därvid får det svenska materialet givetvis en framträdande plats. Framställningen är lättläst och enkel och boken måste anses fylla en stor uppgift. Anmälaren hade dock väntat, att framställning skulle ha utgått från kyrkans tro och lära på ett mera direkt sätt. Kyrkobyggnadskonsten är t. ex. återgiven ungefär som vi brukar få den till livs i konsthistoriska handböcker. Den i lit-

teraturförteckningen omnämnda Lützel, Die christliche Kunst des Abendlandes, hade kunnat ge idéer om åtskilligt i detta sammanhang. Den textila kyrkokonsten har fått en relativt blygsam plats i förhållande till ett kapitel om måleriet, som egendomligt nog inte får sin motsvarighet i ett kapitel om svensk kyrkoskulptur. Eljest har anmälaren endast detalj-anmärkningar att komma med och av dessa bör exempelvis uppgiften att man inte prytt altaret med blommor under medeltiden korrigeras — det finns en notis i biskop Hans Brasks instruktion för kapelldjåknen, som visar detta. Albertus Pictors attributionerna av textilier är hittills givetvis endast attributioner. I framställningen av kyrklig målar Konst har Hjortzberg fått en framträdande plats. Men en utsprungligt skapande begåvning, Thor Fagerkvist, som hade kunnat bli en pånyttfödare av vår fattiga kyrkliga målar Konst, om han i tid hade uppmärksamats av arkitekter och kyrkomän (men då älskade man Torhamn o. a.), är inte nämnd, inte heller Pehr Hörberg, som dock spelat en så framträdande roll. Överhuvud taget är författaren bäst hemma på ärkestiftets kyrkliga konst, vilket har gjort, att de södra landskapen endast undantagsvis fått ge material. — Dessa anmärkningar kan dock inte förringa värdet av komminister Stenbergs bok, som man vill hälsa med glädje och tacksamhet.

B. Cnattingius.

»Gudstjänstlivet i Svenska Kyrkan.»

Den årliga teologdagen i Uppsala har avhållits avvaktad med starkt intresse. Ämnet, »Gudstjänstlivet i Svenska Kyrkan», belystes genom fö-

redrag av ärkebiskop Yngve Brilioth och kyrkoherde Gert Borgenstierna. På kvällen inleddes en diskussion av docent Stig Lindholm.